

МОДУЛ 17 – Изборни модул, 3 ЕСПБ

Циљ наставе на модулу

Изборни модул у првом делу студија омогућава студентима да допуне основни корпус знања одређеним изборним областима.

Потребна предзнања:

Нису потребна предзнања већ одговарајућа интересовања за проширивање основног корпуса знања.

Курс 17.2. Изборни предмет 2 :

17.2.2. Мобилност у граду , 3 ЕСПБ

6. семестар дипломских академских студија, 2008/09

Садржај наставе

Настава је усмерена ка упознавању савремене проблематике увођења мултимодалности транспорта у градска подручја у циљу постизања одрживог развоја урбаних средина. Циљ је да се студенти стекну основно разумевање савремених концепата управљања транспортним системима и мобилитетом у градским срединама, као и разумевање улоге архитеката и урбаниста у оквиру ових процеса. Студенти би требало да кроз предмет стекну основна знања о методама и техникама организације одрживих градских транспортних система и вештине препознавања њихових импликација на просторну организацију.

Термински план наставе

3 ECTS = 84 радних часова, 60 радних часова активне наставе + 24 радних часова у испитном року

Настава траје 15 радних недеља у школи и 3 радна дана у испитном року рачунајући и испит.

За овај курс предвиђена су 4 радна сата недељно у активним недељама (2 сата рада у школи и 2 сата рада код куће) и 3 радна дана предвиђена су за рад код куће и испит (22,5 сата).

Изборни предмет одржава се у форми блок наставе једном недеље по 2 часа.

Испит - предаја семинарског рада је **21. радне недеље у понедељак 6. јула.**

Студијска правила

Предмет води један наставник и сарадници, у зависности од броја пријављених студената. Минимални број студената је 10 а максимални број 30.

План рада на предмету одређује наставик.

Највише 70п предвиђено је за оцењивање током 15 радних недеља у школи.

Начин и критеријуме оцењивања утврђује наставник.

План рада

Назив предмета: МОДУЛ 17, Курс 17.2. Изборни предмет 2 : Мобилност у граду
Година студија: 6. семестар основних академских студија, 2008/09
Број кредита: 3 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: Уторак 12 до 14
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): 06.јула, 2009.
Термини одржавања колоквијума: Дати су плану на крају документа
Наставник: Доц. мр Ксенија Лаловић– кабинет 011, 3. спрат
Сарадник у настави: Асс. прип. мр Урош Радосављевић, кабинет 241, Асс.прип. Татјана Мрђеновић– кабинет 011, 3. спрат
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): петак од 12 до 14 часова
Телефон и Е-маил: Доц. Мр Ксенија Лаловић, телефон: 011 3218766, е-маил: Xenial@beotel.yu Асс.прип. Татјана Мрђеновић , телефон: 011 3218766, е-маил: tmrdjenovic@gmail.com Асс. прип. мр Урош Радосављевић, телефон: 011 3218741, е-маил: yrke2003@yahoo.com

Циљеви и приступ настави:

Основни циљ наставе је упознавање студената са аспектима пројектовања и планирања развоја урбане структуре и постизања виших нивоа квалитета живота у градским срединама, а у складу са принципима одрживости градских транспортних система.

Предмет наставе је у тесној вези са проблематиком урбанистичког пројектовања и планирања који су студенти већ изучавали у оквиру курса Урбане функције и Студио пројекта 3, а којима ће се истовремено бавити у оквиру Студио пројекта 4 .

Основна знања које ће студент стећи радом на предмету су:

- Разумевање кључних савремених дисциплинарних питања везаних за проблематику омогућавања мултимодалности транспорта и мобилности људи у градским срединама и то кроз преглед основних поставки из области: менаџмента мобилности и транспорта, паркинг менаџмента, планирања коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта, безбедности и заштите животне средине.
- Познавање основних метода менаџмента мобилности, паркинг менаџмента и планирања коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта
- Практична знања о принципима урбанистичког пројектовања у складу са захтевима високе мобилности и одрживог транспорта у граду

Ова знања требало би да студентима повећају компетенцију у решавању проблема урбанистичког пројектовања и планирања у складу са принципима одрживости транспортних система у граду и вештину да на компетентан начин сарађују са експертима из области транспорта у интегралном решавању урбаних проблема.

Садржај наставе:

Основне тематске области из архитектуре и урбанизма које предмет обухвата су:

- Аспекти урбанистичког пројектовања у складу са принципима достизања високог квалитета урбане мобилности
- Аспекти урбанистичког планирања у складу са принципима одрживости урбаног транспорта

Структура тематских целина које ће се у оквиру предмета изучавати је:

- **принципи планирања коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта** - у оквиру ове тематске целине студенти ће се бавити захтевима које одрживост транспортних система поставља у процесу планирања начина коришћења и намене земљишта.
- **менаџмент мобилности** – у оквиру ове тематске целине студенти ће се бавити захтевима које достизање високог квалитета урбане мобилности у граду поставља архитектама у процесу урбанистичког пројектовања
- **паркинг менаџмент** - у оквиру ове тематске целине студенти ће се бавити захтевима које ефикасно управљање паркирање поставља архитектама у процесу урбанистичког пројектовања и планирања паркинг простора у граду
- **Безбедност и заштита животне средине** - у оквиру ове тематске целине студенти ће се бавити захтевима које употреба алтернативних возила и горива поставља у процесу урбаног планирања транспортних градских система и инструментима и мерама безбедности које можемо примењивати кроз урбанистичко пројектовање.

Метод извођења наставе:

- Блок интерактивних предавања подељених у четири корпуса основних тренинга из области менаџмента мобилности и транспорта, паркинг менаџмента, планирања коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта, безбедности и заштите животне средине
- Блок вежби подељених у два корпуса где ће се студенти бавити проучавањем литературе и анализом случајева из земаља Европске Уније и Србије из наведених области
- Две презентације сазнања по кључним питањима заснованим на резултатима спроведених истраживања, анализи и компарацији случајева.
- Израду семинарског рада о смерницама приступа урбанистичком пројектовању и планирању у складу са принципима одрживог транспорта у нашој средини.

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
нед	Наслови тематских јединица		
01	Коришћење земљишта и одрживи транспорт	Тренинг: аспекти и принципи дефинисања и планирања начина коришћења и намене земљишта у циљу стварања услова за развој одрживих транспортних система	
02	Менаџмент мобилности и	Тренинг : управљање мобилности и саобраћаја у граду и подизање свести о чистом и одрживом транспорту, аспекти урбанистичког пројектовања у циљу омогућавања	

	саобраћаја	високог квалитета мобилности у граду
03	Паркинг менаџмент	Тренинг: савремени принципи управљања паркирањем у граду и аспекти урбанистичког пројектовања и планирања градских паркинг простора.
04	Безбедност и заштита животне средине	Тренинг: инструменти безбедности и аспекти урбанистичког планирања простора и заштите животне средине коришћењем алтернативних горива и возила у урбаним срединама
05	Коришћење земљишта и одрживи транспорт	Вежба 1: Принципи дефинсања начина коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта
06		Вежба 2: разумевање теоријских концепата
07		Вежба 3: анализа емпиријских искустава
13		Вежба 4: упознавање са моделима и индикаторима одрживости
08		Вежба 5: Разлике у друштвеним контекстима и поступци прилагођавања локалном контексту
09		Вежба 6: анализа и компарација случаја из земаља Европске Уније и Србије из области дефинсања начина коришћења земљишта у циљу одрживости транспорта
10		Вежба 7: примена основних техника
11		Вежба 8: препоруке и даља истраживања
	1. Колоквијум:	Групна презентација резултата тематских вежби
	Менаџмент мобилности и саобраћаја	Вежба 9: анализа и компарација случаја из земаља Европске Уније и Србије из области подизања квалитета мобилности у граду
12	Паркинг менаџмент	Вежба 10: анализа и компарација случаја из земаља Европске Уније и Србије из области паркинг менаџмента
14	Безбедност и заштита животне средине	Вежба 11: анализа и компарација случаја из земаља Европске Уније и Србије из области коришћења алтернативних возила и горива
15	2. Колоквијум:	Групна презентација анализе и компарације случајева из области подизања квалитета мобилности у граду, паркинг менаџмента и безбедности и заштите животне средине
Обавезна литература:		
<ul style="list-style-type: none"> • MOBILITY MANAGEMENT & TRAVEL AWARENESS, VOL 2, Teaching and Learning Material, Supported within the 6th EU Framework Programme as Specific Support Action, compiled by Robert Pressl, Austrian Mobility research FGM-AMOR, Graz, Austria in February 2007. • Mobility Management and Travel Awareness, Reference Material for COMPETENCE / E-ATOMIUM, compiled by Robert Pressl, Austrian Mobility research FGM-AMOR, Graz, Austria in February 2007. • TRANSPORT AND LAND USE, PORTAL Written Material, compiled by Evi BLANA (SGI-TRADEMCO, Consulting - Research - Development S.A.) 2002. • TRANSPORT AND LAND USE PLANNING, VOL 2, Teaching and Learning Material, funded within the 6th Framework Programme of the EU as Specific Support Action, 2007 • www.eltis.org , европски сајт о одрживим транспортним системима 		
Препоручена литература:		
<ul style="list-style-type: none"> • ALTERNATIVE FUELS, VOL 1, Teaching and Learning Material, Supported within the 6th EU Framework Programme as Specific Support Action, compiled by Matthias Winter and Udo Becker, Dresden University of Technology, Chair of Transport Ecology, in 2007. • Safety and Accident Reduction, PORTAL Written Material, compiled by Elke Bossaert and Karen Vancluysen (Langzaam Verkeer) 2002 • "Urban traffic management and restraint" and considering the subject area "Traffic management serving New, More Sustainable, Policies", compiled by Alvaro SECO (Associated Professor in FCTUC) and Anabela RIBEIRO (Invited lecturer in FCTUC) • "Integrated transport chains" compiled by Annemie Van Uytven and Elke Bossaert in 2007 		
Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):		
Испит се полаже путем израде семинарског рада. А4 формат		
Критеријуми оцењивања:		
<ul style="list-style-type: none"> • Разумевање основне проблематике мобилности у граду и принципа одрживих транспортних градских система • Познавање основних аспеката урбанистичког планирања градских транспортних система • Познавање основних техника урбанистичког пројектовања у складу са принципима квалитетне мобилности у граду 		

- Активност у настави

Оцењивање:

Оцењивање студената се врши на следећи начин:

- **40 поена - 1. колоквијум:** презентација резултата тематских вежби из области коришћења земљишта и одрживог транспорта
- **20 поена - 2. колоквијум:** Презентација анализе и компарације случајева из области **подизања** квалитета мобилности у граду, паркинг менаџмента и безбедности и заштите животне средине
- **10 поена - Активност у настави**
- **30 поена - Семинарски рад:** Смернице приступа урбанистичком пројектовању и планирању у складу са принципима одрживог транспорта у нашој средини

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Семинарски рад	30
колоквијуми	40 + 20		

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ